

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การจัดการขยะโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน บริเวณตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางบริหารจัดการขยะชุมชนได้ตามความเหมาะสม อันจะเป็นการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนให้เข้มแข็ง ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชน ผลการวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดีจากความร่วมมือของหน่วยงานและบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้วิจัยต้องขอขอบคุณตามลำดับดังนี้

ขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาที่ได้ให้ทุนสนับสนุนโครงการวิจัย

ขอขอบคุณกลุ่มประชากรตัวอย่างทั้งจากครัวเรือนและกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณกลุ่มเยาวชน ชาย-หญิง ผู้นำชุมชน ประชาชนกลุ่มอาชีพต่างๆรวมทั้งเจ้าหน้าที่นักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสะอาดของเทศบาลตำบลอัมพวา ที่ได้ข้อมูลแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการขยะ

ขอขอบคุณ ร.ท. พิชโรดม อุณสุวรรณ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลอัมพวา คุณวสุภัทร กล่ำกลิ่น ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งเจ้าหน้าที่พนักงานเทศบาลตำบลอัมพวาทุกท่านที่ได้อำนวยความสะดวกอย่างดียิ่ง ให้คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนอาจารย์ในสาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมทุกท่านที่ให้กำลังใจ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอัมพวันวิทยาลัยที่ร่วมเก็บข้อมูลจนประสบผลสำเร็จอย่างดียิ่ง

ผศ.ดร. ไพบุลย์ แจ่มพงษ์

ธันวาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ (1)	
Abstract	(3)
กิตติกรรมประกาศ (5)	
สารบัญ (6)	
สารบัญตาราง (10)	
สารบัญภาพ	(12)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ปัญหาการวิจัย	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 นิยามศัพท์	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 จังหวัดสมุทรสงคราม	6
2.2 ขยะมูลฝอย	11
2.2.1 ประเภทของขยะมูลฝอย	12
2.2.2 การกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน	15
2.3 ผลกระทบของขยะต่อสิ่งแวดล้อม	19
2.3.1 ผลกระทบต่อแหล่งน้ำ	19
2.3.2 ผลกระทบต่อคุณภาพอากาศ	19
2.3.3 ผลกระทบต่อดิน	20
2.3.4 ผลกระทบต่อคุณภาพน้ำใต้ดิน	20
2.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	20
2.4.1 ทฤษฎีการกระทำทางสังคม	21

2.4.2 ทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์	22
2.4.3 ทฤษฎีความคาดหวัง	23
2.5 การมีส่วนร่วมของประชาชน	24
2.5.1 กระบวนการของการมีส่วนร่วม	28
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	34
3.1 การศึกษาหาเชิงปริมาณ	34
3.1.1 ประชากร	34
3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง	34
3.1.3 การสุ่มตัวอย่าง	34
3.1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	36
3.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
3.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	38
3.2 การศึกษาเชิงคุณภาพ	38
3.2.1 การค้นคว้าเอกสาร	38
3.2.2 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม	38
3.2.3 การสัมภาษณ์เจาะลึก	39
3.2.4 การสนทนากลุ่ม	39
3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	39
3.3 การสุ่มเก็บตัวอย่างมาศึกษา	39
บทที่ 4 ผลการวิจัย	40
4.1 พฤติกรรมการทิ้งขยะของชุมชนบริเวณตลาดน้ำอัมพวา	40
4.1.1 พฤติกรรมการทิ้งขยะของครัวเรือน	40
(1) คุณลักษณะของครัวเรือนผู้ตอบแบบสอบถาม	40
(2) ชนิดและปริมาณขยะจากครัวเรือน	42
(3) การจัดการขยะของครัวเรือน	46
(4) ความคิดเห็นของครัวเรือนต่อปัญหาการจัดการขยะ	49

(5) การมีส่วนร่วมของครัวเรือนในการบริหาร จัดการขยะชุมชน	53
(6) ความพึงพอใจของครัวเรือนต่อการบริหาร จัดการขยะ ในเขต ทต. อัมพวา 55	
(7) ความปรารถนาของครัวเรือนต่อการบริหาร จัดการขยะของ ทต.อัมพวา	57
4.1.2 พฤติกรรมการทิ้งขยะของนักท่องเที่ยว 60	
(1) คุณลักษณะของครัวเรือนผู้ตอบแบบสอบถาม 60	
(2) ข้อมูลขยะที่นักท่องเที่ยวพบในชุมชน 63	
(3) ชนิดของขยะจากนักท่องเที่ยว 65	
(4) พฤติกรรมการทิ้งขยะของนักท่องเที่ยว 68	
(5) ความพึงพอใจต่อสภาพการบริหารจัดการขยะ บริเวณตลาดน้ำอัมพวา	68
(6) ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการบริหาร จัดการขยะบริเวณตลาดน้ำอัมพวา 69	
(7) การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะ บริเวณตลาดน้ำอัมพวา 70	
4.2 ประเภทของขยะชุมชนในเขตเทศบาลตำบลอัมพวา 71	
4.2.1 ขยะเปียก 72	
4.2.2 ขยะทั่วไป 72	
4.2.3 ขยะรีไซเคิล 72	
4.2.4 ขยะอันตราย 73	
4.3 สภาพการจัดการของเทศบาลตำบลอัมพวา 73	
4.3.1 สภาพทั่วไปของเทศบาลตำบลอัมพวา 73	
4.3.2 ปัจจัยเกื้อหนุนการจัดการขยะ ของเทศบาลตำบลอัมพวา	73
4.3.3 ประสิทธิภาพการจัดการขยะ ของเทศบาลตำบลอัมพวา	74

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1	คุณลักษณะของครัวเรือนผู้ตอบแบบสอบถาม	41
2	ชนิดและปริมาณขยะเปียกจากครัวเรือน / วัน	43
3	ชนิดและปริมาณขยะแห้ง (รีไซเคิล) จากครัวเรือน / วัน	44
4	ชนิดและปริมาณขยะแห้ง (ขยะทั่วไป) จากครัวเรือน / วัน	44
5	ชนิดและปริมาณขยะอันตรายจากครัวเรือน / วัน	45
6	ชนิดและปริมาณขยะอื่น ๆ จากครัวเรือน / วัน	45
7	การจัดการขยะของครัวเรือน	47
8	พฤติกรรมภารกิจขยะของสมาชิกในครัวเรือน	49
9	ความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการขยะของชุมชน ทต.อัมพวา	50
10	การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของชุมชน ทต.อัมพวา	53
11	ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการขยะในเขต ทต.อัมพวา	56
12	ความปรารถนาในการจัดการขยะของ ทต.อัมพวา	58
13	คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม	61
14	ข้อมูลขยะที่นักท่องเที่ยวพบในชุมชน	63
15	ชนิดของขยะเปียกจากนักท่องเที่ยว	66
16	ชนิดของขยะแห้งที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ (ขยะรีไซเคิล) จากนักท่องเที่ยว	66
17	ชนิดของขยะแห้งที่ไม่คุ้มค่ากับการรีไซเคิล (ขยะทั่วไป) จากนักท่องเที่ยว	67
18	ชนิดของขยะอันตรายจากนักท่องเที่ยว	67
19	ชนิดของขยะอื่น ๆ จากนักท่องเที่ยว	68
20	พฤติกรรมภารกิจขยะของนักท่องเที่ยว	68
21	ความพึงพอใจต่อสภาพการบริหารจัดการขยะ บริเวณชุมชนตลาดน้ำอัมพวา	69
22	ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะบริเวณตลาดน้ำอัมพวา	70

23 การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะบริเวณ ตลาดน้ำอัมพวาของนักท่องเที่ยว	71
24 ชนิดและปริมาณขยะในเขต ทต.อัมพวา	76

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แผนที่เขตตำบลอัมพวาและทรัพยากรการท่องเที่ยวในตำบลอัมพวา	9
2 แผนที่คลองอัมพวา	10
3 แผนที่บริเวณตลาดน้ำอัมพวา	11
4 กรอบแนวคิดการวิจัย	33